

Rotterdam, 22 januari 2013.

Onderwerp:

Beantwoording van de schriftelijke vragen van het raadslid J. Bokhove (GroenLinks) over de selectie van circussen.

Aan de Gemeenteraad.

Op 9 oktober 2012 stelde het raadslid J. Bokhove (GroenLinks) ons schriftelijke vragen over de selectie van circussen.

Inleidend wordt gesteld:

“GroenLinks heeft in 2009 aandacht gevraagd voor een verbod op circussen met wilde dieren. Een dergelijk verbod, dat destijds onder meer was afgekondigd door de gemeente Winschoten, bleek toen juridisch niet houdbaar. Daarom ontmoedigen steeds meer gemeenten de komst van ongewenste circussen nu door een maximaal aantal circussen per jaar toe te staan en de aanvragers van een vergunning aan de hand van criteria te selecteren. Dit heet ook wel het ‘Heemkerkse model’ en is juridisch getest en houdbaar gebleken.

Gelukkig werken steeds minder circussen met wilde dieren als leeuwen, tijgers, giraffen en olifanten. Ook Circus Rotjeknor en de circusopleiding van Codarts gebruiken geen wilde dieren. Selectief vergunningen afgeven aan circussen betekent dus niet dat het einde van het circus nabij is.

Wilde dieren komen veelal direct uit het wild via dierenhandel in circussen terecht en worden vervolgens onder slechte leefomstandigheden gehouden door onder meer Belly Wien, Freiwald Menagerie Circus, Circus Renaissance en de diverse circussen die opereren onder de naam Renz. Dat leidt tot een continu stroom aan incidenten met al dan niet opzettelijk uitgebroken dieren. Zo raakte een olifant in de sloot in Goes, werden consumenten bij een supermarkt in Zaandam aangevallen door een hongerige loslopende olifant, graasden een buffel en een paar kamelen tuinen kaal in Udenhout, ontsnapte in Alphen aan den Rijn een tijger en haar drie welpen en zijn er ook incidenten waarbij circusdieren elkaar aanvallen. Los van de risico's voor de openbare orde, zijn de dieren zelf ook slachtoffer van de onnatuurlijke omstandigheden waarin zij leven en de soms slechte behandeling door het personeel. Dieren zitten lang opgesloten in te kleine hokken en moeten het soms lange tijd doen zonder eten en drinken.

Circussen houden zich simpelweg niet aan hun eigen richtlijnen voor dierenwelzijn, blijkt uit onderzoek van de Universiteit van Wageningen, in opdracht van het ministerie van LNV, dat op 27 juli 2009 is gepubliceerd. Maar liefst 71 procent van de geobserveerde dieren in circussen in Nederland vertoont klinische afwijkingen. Ondanks de conclusie van toenmalig minister Verburg (CDA) dat de intrinsieke waarde en het welzijn van wilde dieren in het circus in het geding is en dat de verzorging ‘ondermaats’ is, blijven incidenten zich opvolgen. GroenLinks denkt dat de enige goede oplossing daarom is om wilde dieren volledig te verbannen uit circussen. Als de circussen dat niet willen, rest ons de optie om deze circussen dan maar te bannen uit Rotterdam.”

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Hoeveel circussen zijn vanaf 2009 jaarlijks neergestreken in Rotterdam en hoe is de verdeling over de deelgemeenten?

Antwoord:

Van 2009 tot en met 2012 zijn er 27 circussen in Rotterdam neergestreken. Dit is een gemiddelde van 4,6 circussen per jaar. Deze circussen stonden gedurende deze periode van vier jaar in de volgende deelgemeenten: Charlois: 5 (waarvan 4 maal het Kerstcircuit Ahoy), Hoek van Holland: 2, Hoogvliet: 1, Overschie: 4, Prins Alexander: 11 en Rozenburg: 4.

De overige deelgemeenten gaven geen vergunning voor een circus af, meestal omdat er geen geschikte locatie beschikbaar was. Dit geldt overigens met ingang van 2013 ook voor de deelgemeenten Hoogvliet, Overschie en Prins Alexander.

Vraag 2:

Hoeveel van deze circussen werk(t)en met wilde dieren (waaronder we dieren zoals leeuwen, olifanten, tijgers en giraffen verstaan)?

Antwoord:

Van de 27 circussen werkten 19 met wilde dieren. In de meeste gevallen ging het hierbij om olifanten, leeuwen en tijgers.

Vraag 3:

Zijn er vergunningen afgegeven voor circusvoorstellingen met wilde dieren die nog moeten plaatsvinden? Zo ja, om welke circussen gaat het en hoe ziet de planning eruit?

Antwoord:

Voor het lopende jaar 2013 zijn tot nu toe voor de gehele stad twee vergunningen afgegeven voor circussen met wilde dieren, te weten door de deelgemeenten Delfshaven en Charlois. In het laatste geval betreft het de permanente evenementenvergunning voor Ahoy. Het Kerstcircuit maakt hiervan een vast onderdeel uit.

Verder is er een aanvraag in behandeling voor het evenemententerrein in de deelgemeente Charlois.

Vraag 4:

Bent u bekend met het beproefde 'Heemkerkse model' om circussen die met wilde dieren werken te weren uit de stad?

Antwoord:

Ja.

Vraag 5:

Bent u het met GroenLinks eens dat dit succesvolle model het nu mogelijk maakt voor een gemeente om eigen beleid te voeren met betrekking tot dierenwelzijn in circussen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Ja. Het blijft echter de vraag of het de taak is van de lokale overheid om via een dergelijke regeling een lacune in de landelijke wetgeving te 'repareren'. Het is ook niet nodig, omdat in het huidige regeerakkoord het voornemen staat opgenomen om een verbod op het gebruik van wilde dieren in circussen tot stand te brengen.

Vraag 6:

Bent u bereid om, in navolging van een groeiend aantal andere gemeenten, in samenspraak met de deelgemeenten een maximaal aantal circussen toe te staan in Rotterdam, waarbij op grond van vastgestelde criteria een selectie wordt gemaakt tussen geïnteresseerde circussen opdat circussen met wilde dieren in

Rotterdam niet in aanmerking komen voor een vergunning? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer kunnen we een voorstel tegemoet zien voor het invoeren van een dergelijk model?

Antwoord:

Nee. Wij achten dit niet nodig. De regelgeving op het gebied van het houden en gebruik van dieren is op de eerste plaats een taak van de landelijke overheid. Deze regelgeving is opgenomen in de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (GWWD). Op basis van deze wet kunnen circussen met wilde dieren nu nog niet geweigerd worden op grond van het aspect dierenwelzijn. Zoals vermeld in ons antwoord op vraag 5, staat in het regeerakkoord echter het voornemen opgenomen om een verbod op het gebruik van wilde dieren in circussen tot stand te brengen. Vooruitlopend op deze landelijke regeling vinden wij het niet zinvol nu zelf een ingewikkelde regeling te treffen.

Vraag 7:

Bent u eveneens bereid om in gesprek te gaan met de gemeente Heemskerk en eventueel ook met de organisatie Wilde Dieren de Tent uit om de juridische mogelijkheden af te stemmen op de Rotterdamse situatie en het voorkeursbeleid vorm te geven?

Antwoord:

Vanwege het voornemen van de huidige regering om een verbod te introduceren op het gebruik van wilde dieren in circussen, achten wij dat niet nodig.

Voorts merkt de vragensteller op:

“In antwoord op onze schriftelijke vragen van 27 oktober 2009 stelt u dat deelgemeenten al kunnen besluiten om geen evenementenvergunning meer te geven aan circussen die eerder doelbewust de openbare orde hebben verstoord, bijvoorbeeld vanwege de ontsnapping van een dier.”

Vraag 8:

Heeft u de optie om een evenementenvergunning te weigeren op grond van eerdere incidenten destijds met de deelgemeenten besproken? Zo ja, is het nu onderdeel van de procedure om bij een aanvraag te toetsen of een circus eerder over de schreef is gegaan?

Antwoord:

Het is standaard beleid dat bij elke vergunningaanvraag een beoordeling plaatsvindt, waarbij ook bezien wordt of er zich in het verleden incidenten hebben voorgedaan met de aanvragende instelling en of deze zich heeft gehouden aan de vergunningsvoorwaarden. In het overleg met de deelgemeenten over evenementen komt dit geregeld ter sprake. Wij zullen hierbij specifiek aandacht vragen voor circussen met wilde dieren.

Vraag 9:

Is op grond van de bekende reeks incidenten bij genoemde circussen al eens een vergunning geweigerd door één van de Rotterdamse deelgemeenten. Zo nee, waarom niet? Zo ja, om welke circus(sen) gaat het?

Antwoord:

Nee, volgens opgave door de deelgemeenten is tot op heden aan nog geen enkel circus een vergunning geweigerd op basis van voorgevallen incidenten. Wel staat in de deelgemeente Prins Alexander één circus op een lijst om in de toekomst geweigerd te worden, omdat deze zich een aantal jaren niet hield aan de vergunningsvoorwaarden.

Vraag 10:

Indien u niet bereid bent om gebruik te maken van het Heemkerkse model, wilt u dan wél overwegen om de bestaande mogelijkheid om circussen te weigeren die eerder over de schreef zijn gegaan optimaal te benutten. Wilt u daarbij ook overtredingen op grondgebied van andere gemeenten betrekken bij de toetsing van aanvragen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kunt u aangeven hoe u dit vorm wilt geven?

Antwoord:

In afwachting van het landelijke verbod op het gebruik van wilde dieren in circussen zullen wij de deelgemeenten verzoeken om de bestaande mogelijkheden om de vergunning aan circussen te weigeren, die eerder hebben gehandeld in strijd met de GWWD of de openbare orde en veiligheid, optimaal te benutten. Hierbij zullen wij de deelgemeenten ook verzoeken bij de vergunningverlening mogelijke overtredingen buiten Rotterdam te betrekken bij de toetsing van aanvragen.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

De burgemeester,

Ph. F. M. Raets

A. Aboutaleb

